CÐy° \ng\ ² ttd ~ lo

Indian National Library

B ±. cna ° \nb±

R. Raman Nair

ep ¸ Ww, 1, Á **®, 1986**

Veekshanam, 1 June, 1986

ENGLISH ABSTRACT

The paper evaluates the functioning of Indian National Library (INL) and suggests that it should divide its responsibilities with other major libraries specializing in different subjects. State Central Libraries should be developed as the regional centers of INL and they should specialize in the publications of the languages of the State which they should watch and collect for national library system. The duplication of work between these institutions should be avoided. The totality of the functions of this group of libraries working together, like the interconnected parts of a machine, should attain the goals of INL. Such a national library system of India should have control over all the documents produced in India and the publications on India produced elsewhere. The INL should coordinate the activities of the specialized libraries and State Central libraries and through the Public library system extend its services up to the village level.

ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ ലൈബ്രറി

ആർ രാമൻനായർ

ഒരു ദേശത്തെക്കുറിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട അറിവിന്റെ പൂർണ്ണമായ ശേഖരം അവിടത്തെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിലുണ്ടാവണം. ആ ദേശത്തെ എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും അനായാസം സമീപിക്കാനാവുന്നതാവണം ആ വിജ്ഞാനശേഖരം. ഭാരതത്തിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളെ, നഗരഗ്രാമങ്ങളെ, ഭാഷകളെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക തലങ്ങളെ വേർതിരിക്കുന്ന അതിർ വരമ്പുകൾ കടന്ന് ഇവിടത്തെ ഓരോ പൗരനും അതിന്റെ സേവനമെത്തിക്കാനാവുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥാലയത്തിന് മാത്രമേ ഭാരതത്തിന്റെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയമാകാൻ കഴിയൂ.

ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്ന ശേഖരത്തിന്റെ പൂർണ്ണത കൈവരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ, ശേഖരിച്ചവയുടെയെങ്കിലും സംരക്ഷണത്തിന്റെയും ഉപയോഗത്തിന്റെയും കാര്യത്തിൽ കൽക്കത്തയിലെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന് ഒരു ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയമായി ഉയരാൻ കഴിയാത്തതിന് കാരണങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

ഇമ്പീരിയൽ ലൈബ്രറി ആയി ഉയർത്തിയ ഈ ശേഖരം പൊതുജനങ്ങൾക്ക് തുറന്നുകൊടുത്തുകൊണ്ട് 1902 ൽ കഴ്സൺ പ്രഭു പറഞ്ഞു ഇതു് ഒരു റഫറൻസ് ലൈബ്രറി ആയി പ്രവർത്തിക്കണമെന്ന് ആണ് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യയെക്കുറിച്ചുള്ള ലിഖിതമായ എല്ലാ അറിവും ശേഖരിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സ്ഥാപനം. ഗ്രന്ഥാലയ ശാസ്ത്രവും പ്രവർത്തനരംഗങ്ങളും കഴ്സന്റെ ആ ദിനങ്ങൾക്ക് ശേഷം അസാധാരണമായ വികാസം പ്രാപിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒരു ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വീക്ഷണങ്ങളും ഇന്ന് വളരെ ഉയർന്ന ഒരു തലത്തിലെത്തിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും കഴ്സൺ പ്രഭുവിന്റെ ആ വാക്കുകളിൽ, ഒരു ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ, ഭാരതത്തിന്റെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പ്രാഥമിക കർത്തവ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധം നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നു. ഭാരതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട അറിവ് പൂർണ്ണമായും റഫറൻസിന് ലഭ്യമായിരിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥാലയം എന്ന ബോധം. പക്ഷേ വിവിധ ഗ്രന്ഥാലയ സേവന രംഗങ്ങളിലേക്ക് യാതൊരു തത്വദീക്ഷയുമില്ലാതെ പടർന്നുകയറി കാര്യക്ഷമമല്ലാത്തവിധം വളർന്ന് പരാജയത്തിന്റെ പടുകുഴിയിലേക്കാണിറങ്ങുന്ന നമ്മുടെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം കഴ്സൺ പ്രഭു സൂചിപ്പിച്ച ആ പ്രധാന കർത്തവ്യത്തെ എന്നോ വിസ്മരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഓർക്കപ്പെടേണ്ടിയാണ് ആ സ്ഥാപനത്തെ നിലനിർത്തിയിരിക്കുന്നതെന്ന കാര്യവും. ഭാരതത്തെക്കുറിച്ച് ഭാരതത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങളെങ്കിലും പൂർണ്ണമായും സംഭരിക്കുന്നതിൽ, ഒക്കെ നമ്മുടെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം അമ്പേ പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഇന്ന് നേതൃത്വം നൽകുന്നവർ ഭാരതത്തിന്റെ പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളെ കണക്കിലെടുക്കുന്നില്ല എന്നതു് പരാജയത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന കാരണമാണ്. ഈ ഗ്രന്ഥാലയത്തെ പുനഃസംവിധാനം ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾക്ക് നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവരൊക്കെയും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളെ, പ്രത്യേകിച്ചും ബ്രിട്ടീഷ് നാഷണൽ ലൈബ്രറിയെ അനുകരിക്കാനാണ് ശ്രമിച്ചതു്. മറ്റൊരു ദേശത്തെ നാഷണൽ ലൈബ്രറിയുടെ സംവിധാനത്തെ നമ്മൾ അപ്പടി പകർത്തിവെയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് കാര്യമില്ല. ഉദാഹരണത്തിന് ഭാഷയുടെ കാര്യം മാത്രമെടുക്കുക. ബ്രിട്ടനിലാണെങ്കിൽ 99 ശതമാനം കൃതികളും ഇംഗ്ലീഷിൽത്തന്നെയാണെന്നതു് അവിടത്തെ ഗ്രന്ഥസംഭരണത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ സുഗമമാക്കുന്നു. നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ സ്ഥിതിയോ?

മുപ്പതു ലക്ഷത്തോളം ചതുരശ്രകിലോമീറ്ററിലായി പരന്നുകിടക്കുന്നു. മുപ്പതു പ്രധാന ഭാഷകളും അത്രത്തോളം തന്നെ ലിപികളും നൂറിഅറുപതോളം സംസാരഭാഷകളും ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു രാജ്യമാണിതു്. ഇരുപതോളം ഭാഷകളിലായി അത്രയും തന്നെ ലിപികളിലുള്ള തൽപതിനായിരത്തിലധികം പുസ്തകങ്ങളും അതിന്റെ ഇരട്ടിയോളം പറ്റുന്ന മറ്റ് രേഖകളും ഓരോവർഷവും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന പന്തീരായിരത്തോളം സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ഇന്ത്യയിൽ ഉള്ളതു്. ഇങ്ങനെയൊരു രാജ്യത്തുണ്ടാകുന്ന പുസ്തകങ്ങളും, മറ്റു രേഖകളും കൽക്കത്തയിലേയോ ഡൽഹിയിലേയോ ഒരു സ്ഥലത്തായി ശേഖരിക്കുകയും ഉപയോഗക്ഷമമായി സംവിധാനം ചെയ്തു് സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക ഒട്ടുംതന്നെ പ്രായോഗികമല്ല. അത്തരം ഒരു ശേഖരം പൂർണ്ണമായിരിക്കുക വെറും സ്വപ്നമായിരിക്കും.

രാജ്യത്തിന്റെ വിസ്തൃതിയും വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിലുണ്ടാവുന്ന രേഖകളുടെ സ്വഭാവത്തിലെ നാനാത്വവും, അവയെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായി ഒരിടത്തുമാത്രം കേന്ദ്രീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥാപനത്തിൽ സംഭരിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ലാതാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഡെലിവറി ഓഫ് ബുക്ക്സ് ആൻറ് ന്യൂസ്പേപ്പേർസ് ആക്ട് ഉണ്ടെന്നിരിക്കിലും, ഭാരതത്തിൽ അങ്ങോളമിങ്ങോളം പ്രസിദ്ധീകൃതമാവുന്ന രേഖകൾ അപ്പോഴപ്പോൾ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിൽ ലഭ്യമാവുന്നു എന്നുറപ്പുവരണമെങ്കിൽ പ്രസിദ്ധീകരണരംഗത്തെ നിരന്തരം നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാനുള്ള ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടാവണം. ഇതിലേക്ക് വേണ്ടുന്ന കാര്യമായ ഒരു സംവിധാനം ഇല്ലെന്നു് പ്രസാധകരംഗത്തെയും ദേശീയഗ്രന്ഥാലയത്തിലെയും കണക്കുകൾ തന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

എൻ സി എ ഇ ആർ ന്റെ കണക്കനുസരിച്ച് 1971 ൽ മുപ്പതിനായിരം പുസ്തകങ്ങളാണ് ഇന്ത്യയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടതു്. പക്ഷേ അതിൽ 13614 പുസ്തകങ്ങൾ മാത്രമേ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിൽ ലഭിച്ചുള്ളു. അതായതു് ഭാരതത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചവയുടെ 45.38 ശതമാനം മാത്രം പതിനഞ്ച് വർഷം കൊണ്ടതു മുപ്പതു ശതമാനമായി കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ നമ്മുടെ മുദ്രിത സമ്പത്തിന്റെ മൂന്നിൽ രണ്ടുഭാഗം ശേഖരിച്ചു നാളേക്കുവേണ്ടി നിലനിർത്തുവാൻ ദേശീയഗ്രന്ഥാലയത്തിനു കഴിയാതെ വരുന്നു. പ്രസിദ്ധീകരണസ്ഥലത്തു നിന്നും ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിലേക്കുള്ള ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ അകൽച്ചയാണ് പ്രധാനമായും പൂർണ്ണമായ ഗ്രന്ഥസംഭരണ സാദ്ധ്യതകളെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതു്. ശേഖരം അപൂർണ്ണമായി നിൽക്കുക മാത്രമല്ല, അതുപയോഗിക്കാൻ എത്തുന്നവർക്കു ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിൽ ഉള്ള വിശ്വാസവും നഷ്ടമാവുന്നു. അന്വേഷകർ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഭാരതീയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വെറും ഇരുപതു ശതമാനം മാത്രമേ ഇവിടെ ലഭ്യമായുള്ളൂ എന്നാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്.

എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും തലസ്ഥാനനഗരത്തിലാണ് ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം എന്നും, ഇവിടെയും മറ്റു ദേശീയ സ്ഥാപനങ്ങൾ, (ദേശീയം മ്യൂസിയം തുടങ്ങിയവ) തലസ്ഥാനത്തു തന്നെയാണെന്നും അതുകൊണ്ട് ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തെയും കൽക്കത്തയിൽ നിന്നും ഡൽഹിയിലേക്ക് മാറ്റി സ്ഥാപിക്കണമെന്നും ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തെ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ പഠനങ്ങളും കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ടുകളും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. അതോടെ കൽക്കത്തയുടെ ഗ്രന്ഥാലയം എന്ന പ്രാദേശിക സ്വഭാവം മാറി ദേശീയ സ്വഭാവം കൈവരുമെന്നും പ്രശ്നങ്ങളൊക്കെ പരിഹരിക്കപ്പെടുമെന്നും ഇവർ വാദിക്കുന്നു. ഈ വാദത്തിൽ കഴമ്പില്ല.

അപൂർണ്ണമാണെങ്കിൽ കൂടി ഇത്രയും നാൾകൊണ്ട് കൽക്കത്തയിൽ ഈ ദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച ഒരു വൻ ഗ്രന്ഥശേഖരം തന്നെയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഭാരതത്തെ സംബന്ധിച്ച വളരെയധികം അമൂല്യരേഖകൾ അവിടെയെത്തി. കിട്ടിയവയത്രയും നിലനിർത്താൻ ആവശ്യമായ കെട്ടിടങ്ങളും ഇന്ന അവിടെയുണ്ട്. അത്ര വലിയ ഒരു ശേഖരം ഇനിയും ഡൽഹിയിലേക്കു മാറ്റുന്നതു ദുഷ്കരവുമാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ അത്യാവശ്യവുമില്ല. ഇവിടത്തെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും പകർത്തി ഡൽഹിയിൽ കൊണ്ടുചെന്നു സൂക്ഷിക്കുവാനുള്ള ശ്രമവും ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ ഒഴിവാക്കേണ്ട അനാവശ്യമാണ്. ഇത്തരം ധൂർത്തുകൾ നമ്മുടെ ദരിദ്ര രാഷ്ട്രത്തിലെ ജനങ്ങൾക്കു താങ്ങാനാവുന്നതല്ല. മുഹമ്മദ് ബിൻ തുഗ്ലക്ക് തലസ്ഥാനം മാറ്റിയ കഥ ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ ഓർമ്മയിലുണ്ട്.

ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം എവിടെ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതല്ല, അതിന്റെ സേവനം എവിടെവരെ എത്തുന്നു എന്നതാണ് മുഖ്യപ്രധാനം പ്രയോഗത്തിൽ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം കൽക്കത്തയിലായാലും ഡൽഹിയിലായാലും ഇനി തിരുവനന്തപുരത്തായാലും ഫലം ഒന്നു തന്നെ. കൽക്കത്തയിലും മദ്രാസി

ഓർമ്മക്കുറിപ്പ്

നാടക…

85 മെയ് 28 വെളുപ്പിന് 3മണി. വീണ്ടും ഞങ്ങൾ ആ ദിവസത്തെക്കുറിച്ച് ഓർക്കുന്നു. ഇനിയും ഉണങ്ങിയിട്ടില്ലാത്ത മുറിവിൽ, വിങ്ങൽ ആത്മാവിൽ നടുക്കം. മിഴികളിൽ നിറയുന്ന നീർത്തുള്ളികൾ, ഞങ്ങളെ സ്നേഹിച്ചിരുന്ന, ഞങ്ങൾക്ക് ആരാധ്യനായിരുന്ന സി ജി ഗോപിനാഥ് വെറും ഒരു ഓർമ്മ മാത്രമായി അവശേഷിച്ചിട്ട് 86 മെയ് 28-ന് ഒരുവർഷം തികഞ്ഞു.

ഞങ്ങൾ രാഷ്ട്രീയക്കാരല്ല, മഹാസാഹിത്യകാരൻമാരോ, ചിന്തകരോ ചരിത്രഗവേഷകരോ അല്ല. സാഹിത്യനായകൻമാർ പടച്ചുവിടുന്ന വേഷങ്ങൾക്കായി മുഖത്ത് ചായംതേച്ച്, ഇരുളിൽ കെട്ടിക്കൂടിയ വെളിച്ചത്തിനുമുമ്പിൽ നിങ്ങൾക്കായി കരയുകയും ചിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവര്, സ്വന്തം വേദനയും വിശപ്പും അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് മറക്കുന്നവര നാടകനടന്മാർ-നാടകനടികൾ.

രാഷ്ട്രീയക്കാരനായ സി ജി യെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങൾക്ക് ഏറെ അറിയില്ല. രാഷ്ട്രീയക്കാരനായിരുന്നു രാഷ്ട്രീയക്കാരുടെ സമിതിയിലെ നെടുനായകൻ ആയിരുന്നു എന്നൊക്കെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരു വേള, അതൊക്കെ വലിച്ചെറിഞ്ഞ്, അല്ല വലിച്ചെറിയിച്ച് എന്നൊക്കെ പലതും പറഞ്ഞറിഞ്ഞു. അത് ഞങ്ങൾക്കുള്ള വിഷയമല്ല. നടന്റേയും നടിയുടേയും ആത്മദുഃഖമായി കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്ന അവരുടെ സുഖത്തിലും, സന്തോഷത്തിലും സന്തൃപ്തനായിരുന്ന തികഞ്ഞ കലാകാരനായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ സി ജി.

ഏറെ വിദ്യാഭ്യാസമില്ലാത്ത ഞങ്ങൾ സി ജി യിലൂടെയാണ് വിശ്വനാടകവേദിയെക്കുറിച്ചറിഞ്ഞതു്. ഷേക്സ്പിയര നാടകങ്ങളും, യവനദുരന്ത നാടകങ്ങളും എന്നുവേണ്ട മാസ്റ്റർപീസുകളും, ഷോ, ഇബ്സൻ, ഹെഡ്മണ്ട് കപ്പിൻ, സറാബെർണാഡ് എന്നിവരെ ഞങ്ങളുടെ ആരാധകരാക്കിയതു്. അദ്ദേഹമായിരുന്നു. സി ജി യിലൂടെ റിയലിസ്റ്റിക് നാടകവേദി എന്തെന്ന് ഞങ്ങൾ പഠിച്ചു. അഭിനയത്തിന്റെ ശാസ്ത്രീയവശങ്ങളായ (ബോ… ത്തിന്റെ, നടൻ രംഗവേദിയിൽ സൃഷ്ടിക്കേണ്ട ഏകാന്തതലത്തെ

ലും ബോംബെയിലുമുള്ള മൂന്നു നിക്ഷേപഗ്രന്ഥാലയങ്ങളിലൂടെ ദേശീയഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കാമെന്നു ഈ കൂട്ടർ വിശ്വസിക്കുന്നു. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിനുള്ള തകരാറുകൾ ഒക്കെയും ഈ പ്രാ

ദേശീയ കേന്ദ്രങ്ങൾക്കും ബാധകമാവും. മദ്രാസ്സിലെയോ ബോംബെയിലെയോ ഒരു പ്രാദേശിക കേന്ദ്രത്തിനു അഞ്ചോ, ആറോ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ അത്രയും തന്നെ ഭാഷകളിലെ രേഖകൾ സംഭരിക്കുന്നതിനും അത്രയും പ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾക്കു സേവനമെത്തിക്കുന്നതിലും ദേശീ

ഒരു വിയോജനക്കുറിപ്പ്

നു ഗ്രന്ഥാലയം ഇപ്പോൾ അനുഭവിക്കുന്നതുപോലുള്ള എല്ലാ ബുദ്ധിമുട്ടുകളും നേരിടേണ്ടിവരും. ദേശീയ ലൈബ്രറി മാററി സ്ഥാപിക്കുന്നതോ രണ്ടു മൂന്നു പ്രദേശിക കേന്ദ്രങ്ങൾകൂടി സ്ഥാപിക്കുന്നതോ ശരിയായ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങളാവില്ല. അത്തരം അർത്ഥമില്ലാത്ത സ്വപ്നങ്ങൾ വെടിഞ്ഞു അനാവശ്യ ചെലവുകൾ ഉണ്ടാക്കിവെയ്ക്കാതെ നിലവിൽ

ക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു ഒരു ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം കെട്ടിപ്പെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ് ഇന്നു നമുക്കാവശ്യം.

ആസൂത്രിതമല്ലാത്ത വികസനം തന്നെയാണ് ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പരാജയത്തിനു പ്രധാനമായും കാരണം. ശേഖരത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചോ പ്രവർത്തനമേഖലകളെക്കുറിച്ചോ മററു പ്രധാന ഗ്രന്ഥാലയങ്ങളുമായുള്ള സഹകരണത്തെക്കുറിച്ചോ ദേശീയ വിജ്ഞാന വിതരണ സംരംഭങ്ങളിൽ അതിനുള്ള സ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചോ ഒന്നും തന്നെ വ്യക്തമായി മുൻകൂട്ടി തീരുമാനിച്ച പ്രവർത്തനപദ്ധതികളില്ല. നിമിഷം പ്രതി വിജ്ഞാനവിസ്ഫോടനം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ എല്ലാ വിഷയങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു പൂർണ്ണമായ ഗ്രന്ഥശേഖരം സാധ്യമേയല്ല. ലോകത്തിലെ ഏററവും ബൃഹത്തും, കാര്യക്ഷമവുമായ ലൈബ്രറി ഓഫ് കോൺഗ്രസ്സിന് കൂടി തങ്ങളുടെ ശേഖരം ചില വിഷയങ്ങളിൽ മാത്രമായി ഒതുക്കിനിർത്തേണ്ടിവരുന്നു. വിജ്ഞാന സംഭരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഏററവുമധികം പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്ന ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയും, ധനവും സുലഭമായി അതിനു വേണ്ടി എടുത്തുപയോഗിക്കാൻ സന്നദ്ധതയുള്ള ഒരു സമ്പന്ന രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന് അസാദ്ധ്യമായ ഒരു ലക്ഷ്യം ഈ ദരിദ്രരാഷ്ട്രത്തിലെ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന് സാദ്ധ്യമാവുമെന്നു നാം കരുതില്ലല്ലോ. പക്ഷേ ഭാരതത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന രേഖകളെങ്കിലും പൂർണ്ണമായും സംഭരിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുന്നതിനുപകരം ഈ ഗ്രന്ഥാലയം മററു രാജ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുമൊക്കെയുള്ള വൻ ശേഖരങ്ങൾ സൗജന്യമായും കൈമാററത്തിലൂടെയും വിലകൊടുത്തും വാങ്ങിക്കൂട്ടുന്നു. അതുകൊണ്ട് പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നും ശ്രദ്ധ പാളിപ്പോവുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗവർമെണ്ടിന് ഈ ദേശീയ സ്ഥാപനത്തിൽ വേണ്ടത്ര താൽപ്പര്യമില്ല. അർഹിക്കുന്ന പ്രാധാന്യം ഇതുവരെയും ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിനനുവദിച്ചിട്ടില്ല. ഏകദേശം ഇതേ സ്വഭാവമുള്ള, നെഹ്റു മ്യൂസിയം ലൈബ്രറി, സെൻട്രൽ സെക്രട്ടേറിയററ് ലൈബ്രറി തുടങ്ങിയ പല സ്ഥാപനങ്ങളെയും നിലനിർത്തുവാൻ ഗവർമെണ്ട് ചെലവിടുന്ന തുകയായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അവയോടൊപ്പമുള്ള അവയെക്കാളും അൽപ്പം വലിയ ഒരു സ്ഥാപനമായി മാത്രമേ അധികൃതർ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തെ കണക്കാക്കുന്നുള്ളു എന്ന കാര്യം നമുക്ക് വ്യക്തമാവുന്നു.

നെഹ്റുമെമ്മോറിയൽ മ്യൂസിയം ലൈബ്രറി സെൻട്രൽ സെക്രട്ടേറിയററ് ലൈബ്രറി, നാഷണൽ ആർക്കൈവ്സ് സെൻട്രൽ റഫറൻസ് ലൈബ്രറി, പാർലമെൻറ് ലൈബ്രറി തുടങ്ങിയവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് സമഗ്രമായൊരു വീക്ഷണമില്ല. ഇവയിൽ പലഗ്രന്ഥാലയങ്ങൾക്ക് മത്രമാ

യി ദേശീയഗ്രന്ഥാലയത്തിന് ചിലവിടുന്ന അത്രയും തന്നെ തുക ചെലവിടുന്നുണ്ട്. ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ അനാവശ്യമായ യൊരു ആവർത്തനമായായിത്തീരുന്ന അവയിൽ ചിലതെങ്കിലും ബോധപൂർവമായ സഹകരണത്തിലൂടെ അവയുടെ പ്രവർത്തന

മേഖലകൾ മൊത്തത്തിൽ വിഭജിച്ചെടുത്ത് അവരവരുടെ മേഖലകളിൽ പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമാകുന്നതിന് പകരം ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾ സമാന്തര പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ദുർവ്യയം വരുത്തിവയ്ക്കുന്നു. ഡെലിവറി ഓഫ് ബുക്സ് ആക്ട് അനുസരിച്ച് പുസ്തകങ്ങൾ നിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്ന, പ്രദേശിക കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പദവിയുള്ള മദ്രാസിലെ കണ്ണിമാറാ പബ്ലിക് ലൈബ്രറിയുമായും ബോംബെയിലെ ഏഷ്യാട്ടിക് ലൈബ്രറിയുമായും കൂടി കൽക്കത്തയിലെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം പ്രവർത്തനങ്ങൾ വ്യക്തമായി വിഭജിച്ചെടുത്തിട്ടില്ല.

ശാസ്ത്ര വിഷയങ്ങളിലും മററു കാര്യക്ഷമമായ ഒരു ശേഖരം കെട്ടിപ്പെടുക്കുന്നതിന് അതാതു വിഷയങ്ങളിലെ വിദഗ്ധരുടെ സഹായമില്ലാതെ സാദ്ധ്യമാവില്ല. അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ഇൻസ്ഡോക് ബാർക് തുടങ്ങിയവയുമായോ മററ് സ്പെഷ്യൽ ലൈബ്രറികളുമായോ, ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായോ സഹകരിക്കാൻ വേണ്ടയാതൊരു നിർദ്ദിഷ്ട പ്രവർത്തനപദ്ധതികൾ രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുമില്ല.

ദേശത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന മുദ്രിത സമ്പത്തും ദേശത്തുത്ഭവിക്കുന്ന മുദ്രിതസമ്പത്തുമാണല്ലോ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം സംഭരിക്കേണ്ടതെന്നത് ഇവയുടെ മൂന്നിൽ രണ്ടുഭാഗവും ദേശീയഗ്രന്ഥാലത്തിൽ എത്താതെപോവുന്ന ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ സംവിധാനത്തിലും പ്രവർത്തനത്തിലുമുള്ള ഏററവും വലിയ പാളിച്ചയായി ഇതിനെ കണക്കാക്കണം. ഒരിടത്തുമാത്രമായി കേന്ദ്രീകരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്ന നമ്മുടെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിൽ ഭാരതത്തിലെ ഇരുപതോളം ഭാഷകളിലായി പുറത്തിറങ്ങുന്ന രേഖകളുടെ സാഗരത്തെ നിരീക്ഷിക്കുവാനും സംഭരിക്കുവാനും, വർഗീകരിച്ച് സൂചികകൾ തയ്യാറാക്കി ക്രമീകരിക്കുവാനും അതതു ഭാഷകളിൽ പ്രാദേശിക വിഷയങ്ങളിൽ പാണ്ഡിത്യമുള്ള ഓരോ ഭാഷയിലെയും മുദ്രിത സമ്പത്തിനെക്കുറിച്ച് അറിവുള്ള വിദഗ്ധരുടെ സേവനം തുടർച്ചയായി ലഭ്യമാവുക പ്രയാസമാണ്. അതല്ലാതെ അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിജയിക്കുകയുമില്ല. ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിൽ ലഭിച്ച ഏറെ രേഖകളും ഉപയോഗ്യമല്ലാത്ത നിലയിൽ, ക്രമീകരിക്കാതെയിടേണ്ടിവന്നതിനും പ്രദേശിക ഭാഷകളിലെ ആനുകാലികങ്ങൾ തൂക്കി വിൽക്കേണ്ടിവന്നതിനുമൊക്കെ കാരണമിതാണ്.

അകലെയുള്ള ഒരു പ്രദേശത്തുത്ഭവിക്കുന്ന അവിടത്തെ പ്രാദേശിക ഭാഷയിലെ ഒരു രേഖയെ കൽക്കത്തയിലെ ഒരുദ്യോഗസ്ഥൻ സാധാരണ ഗതിയിൽ അത്ര ഗൗരവമായെടുക്കില്ല. കാരണം അതന്വേഷിച്ച് അവിടേക്കാരുമെത്തുകയില്ലല്ലോ. അങ്ങനെ പ്രാദേശിക ഭാഷകളിലൂടുത്ഭവിക്കുന്ന നമ്മുടെ മു

ശേഷം 4-ൽ

ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ ലൈബ്രറി

3-ൽ നിന്ന്

ദ്രിത സമ്പത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനഭാഗത്തെ, സൂചികാപരമായി നിയന്ത്രിക്കുന്നതിൽ പിന്നെ നില നിറുത്തുന്നതിൽ ദേശീയഗ്രന്ഥാലയം അപ്പാടെ പരാജയപ്പെടുന്നു.

ഭാരതത്തിന്റെ സംസ്കാരവും ചരിത്രവുമൊക്കെ മററതൊരു രാജ്യത്തിന്റെതിലുമധികം ലോകമെമ്പാടും ഇന്ന് ചർച്ചാവിഷയമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് തന്നെ പല രാജ്യങ്ങളിലെ വ്യത്യസ്തഭാഷകളിൽ ദിവസവും ഭാരതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നൂറുകണക്കിന് രേഖകൾ ജനിക്കുന്നു. ഇവയെ നിരീക്ഷിച്ച് ശേഖരിക്കുവാനും താമസം വിനാ സംഭരിക്കുവാനും വേണ്ട യാതൊരു കാര്യക്ഷമമായ സംവിധാനവും നമുക്കില്ല. ഇവയുടെയും മൂന്നിൽ രണ്ട് ഭാഗം നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടാതെ പോകുന്നു. ഭാരതത്തെക്കുറിച്ച് പുറത്ത് പ്രസിദ്ധീകൃതമാവുന്ന രേഖകളിൽ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിലുള്ളതിന്റെ ഒരംശം, അതായത് അമേരിക്കയിൽ നിന്നും ബ്രിട്ടണിൽ നിന്നുമുള്ളവ മാത്രമാണ് ഇവിടെയെത്തുന്നത്. ജെർമൻ, ഫ്രഞ്ച്, ഇറ്റാലിയൻ തുടങ്ങിയ മററു ഭാഷകളിലുള്ളവയുടെയും പിന്നെ ഏഷ്യയിലും ആഫ്രിക്കയിലും മററു മേഖലകളിലും നിന്നുള്ളവയുടെയും ഒരംശമൊന്നും പോലും നമ്മുടെ കണ്ണിൽപ്പെടുന്നില്ല. ദേശീയഗ്രന്ഥാലയത്തിന് അവ അറിയാൻ, ശേഖരിയ്ക്കാനാവുന്നില്ല. പുസ്തകക്കച്ചവടക്കാരന് അവ ഇവിടെ ലഭ്യമാക്കുക ലാഭകരവുമല്ല.

വിഷയത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും മററ് പ്രവർത്തനമേഖലകളുടെ കാര്യത്തിലും അതിരുകൾ നിർണ്ണയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ട് തന്നെയാണ്, ശേഖരിച്ചവയുടെയെങ്കിലും ഉപയോഗക്ഷമമായ സംവിധാനത്തിന് തടസ്സമായി നിൽക്കുന്നത്. നമ്മുടെ മുദ്രിതസമ്പത്തിന്റെ മാത്രം കാര്യമെടുത്താൽക്കൂടി അത്രയും ശേഖരിച്ച് ഒററ സ്ഥലത്തായി സൂക്ഷിക്കുവാൻ വളരെയധികം സ്ഥലവും സാമഗ്രികളും പ്രവർത്തകരും ആവശ്യമായി വരുന്നു. അത്ര ബൃഹത്തായ ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്റെ സംവിധാനത്തിലുണ്ടായേക്കാവുന്ന സങ്കീർണ്ണതകൾ അതിന്റെ ഉപയോഗത്തിന് തടസ്സമായിത്തീരും. ഒരു പരിധിവരെ ചെറിയ ഗ്രന്ഥാലയങ്ങളത്രെ ഉപയോഗപ്രദമാകുകയും ഉപഭോക്താക്കളുടെ ബഹുമാനം ആർജ്ജിക്കുകയും ചെയ്യുകയുള്ളൂ. അതിന്റെ സങ്കീർണ്ണതകൾ, ഭരണത്തിന്റെ, കാര്യക്ഷമതയുടെ ശത്രുവായിത്തീരും. അത് ഗ്രന്ഥാലയമുപയോഗിക്കുന്നവരെ കുഴപ്പത്തിലാക്കുക മാത്രമല്ല പ്രവർത്തകരുടെ സേവനതാൽപ്പര്യം കുറയാനുമിടയാക്കും.

കൽക്കത്താനഗരത്തിൽ ഒരു നല്ല പൊതുഗ്രന്ഥാലയ സംവിധാനമില്ലാത്തതിനാൽ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന് അവിടത്തെ പബ്ലിക് ലൈബ്രറിയുടെ പ്രവർത്തനംകൂടി നടത്തേണ്ടിവരുന്നു. ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിലെ രേഖകൾ ലഭ്യതയുടെയും പ്രാധാന്യത്തിന്റെയും മാനദണ്ഡമുപയോഗിച്ച് വിതരണം നടത്താവുന്നവയെന്നും, റഫറൻസിന് മാത്രമായി സൂക്ഷിക്കേണ്ടുന്നവയെന്നും തരംതിരിച്ചിട്ടില്ല. സംരക്ഷിക്കേണ്ടുന്ന രേഖകളും വിതരണത്തിലൂടെ നഷ്ടമാവുന്നു. ശ്രദ്ധ പുസ്തകവിതരണ ശ്രമങ്ങളിലേക്കും പതറിപ്പോവുന്നു.

ഗ്രന്ഥാലയ ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ വൈദേശികതയോടുള്ള അന്ധമായ ഭ്രമം ലോകമെമ്പാടും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഡോക്ടർ രംഗനാഥനെപ്പോലുള്ള വിദഗ്ധരെയും അവർ ആവിഷ്കരിച്ച പൗരസ്ത്യദേശങ്ങൾക്കു യോജ്യമായ ഗ്രന്ഥാലയ ശാസ്ത്രപദ്ധതികളെയും അപ്പാടെ അവഗണിക്കുന്നതിന് കാരണമായി. ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ ആദ്യപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിച്ചവർ അവിടത്തെ പുസ്തകവർഗ്ഗീകരണത്തിനും സൂചികാനിർമ്മാണത്തിനുമൊക്കെ വിദേശ സമ്പ്രദായങ്ങളാണ് സ്വീകരിച്ചത്. ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും വിജയിക്കുന്നതിന് ഈ തെററ് എന്നും തടസ്സമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിൽ എത്തിയ രേഖകളുടെ പ്രധാനഭാഗം വർഗ്ഗീകരിച്ച് സൂചികകളിൽ ചേർക്കാതെ ക്രമീകരിക്കാനാവാതെ കിടക്കുന്നു. വിജ്ഞാനാന്വേഷകരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത് ആലോചിക്കാം പൂട്ടിയിരിക്കുന്നതുപോലെ ഉപയോഗശൂന്യമായ ഒരു ശേഖരം തന്നെയാണ്. ഇന്ത്യൻ ഭാഷകളിലെ ശേഖരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവ പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗയോഗ്യമാവാതെ തന്നെ നിൽക്കുന്നു.

ഭാരതത്തിൽ ലഭ്യമായിരിക്കുന്ന രേഖകളുടെ ഒരു യൂണിയൻ കാററലോഗ് സംവിധാനം ചെയ്യാൻ ഇതുവരെയും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. പല സംസ്ഥാനങ്ങളിലായി, പല സ്ഥാപനങ്ങളിലായി ചിതറിക്കിടക്കുന്ന, ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന് ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത രേഖകളെക്കുറിച്ച് ആ സ്ഥാപനത്തിന് അറിവുമില്ല. ദേശീയ ഗ്രന്ഥസൂചികയുടെ നിർമ്മാണം വേണ്ട വിധത്തിൽ ഏറെറടുത്ത് നടത്തുവാനും അതിലെ അപാകതകൾ മാററുവാനും ഇതുവരെയും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഭാരതചരിത്രത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും വിവിധ വശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചികകൾ നിർമ്മിച്ച് ഭാരതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഗവേഷണപ്രവർത്തനങ്ങളെ വേണ്ടവിധത്തിൽ സഹായിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ദേശീയവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചെങ്കിലും ഒരു ആനുകാലിക സൂചിക പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചിട്ടുകൂടിയില്ല.

ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം ഇന്ന് അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പല പ്രശ്നങ്ങളെയും പരിഹരിക്കാനാവുന്ന കംപ്യൂട്ടർ, റെപ്രോഗ്രാഫിക്സ് തുടങ്ങിയ ആധുനിക സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിൽ കുററകരമായ അനാസ്ഥയുണ്ട്. ഈ ദേശത്തെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളെക്കുറിച്ച് പൂർണ്ണമായ അറിവില്ലാത്ത ഈ സ്ഥാപനത്തിന് മററ് ദേശങ്ങൾക്ക് അത്തരം വിവരങ്ങൾ ആവശ്യമായി വരുമ്പോൾ നൽകാനാവാതെ വരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ദേശാന്തര വിജ്ഞാന വിനിമയ പദ്ധതികളിൽ മാന്യമായ ഒരു സ്ഥാനം ലഭിക്കാതെ അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാനാവാതെ പോകുന്നു.

ദേശത്തെ ഗ്രന്ഥാലയ, വിജ്ഞാന വിനിമയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ട നേതൃത്വം നൽകാൻ ദേശീയ ഗ്രന്ഥശാലയ്ക്ക് കഴിയുന്നില്ല. സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ഗ്രന്ഥാലയ നിയമവും കാര്യക്ഷമമായ ഗ്രന്ഥാലയ സംവിധാനവും നിലവിൽ വന്നാലല്ലാതെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിനും പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗക്ഷമമാവാനാവില്ല. ഒരു ദേശീയ വിജ്ഞാന വിതരണ സംവിധാനവും സാദ്ധ്യമല്ല. ദേശത്തെ സ്പെഷ്യൽ ലൈബ്രറികളുമായും സംസ്ഥാന കേന്ദ്ര ഗ്രന്ഥാലയങ്ങളുമായും സഹകരിക്കാനോ അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കാനോ വേണ്ട ശ്രമവും ഗവൺമെന്റിന്റെ പക്ഷത്തുനിന്നും ഇതുവരെയും ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ജനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിക്കൂടി ഇങ്ങനെ ഒരു സ്ഥാപനം നിലനിൽക്കുന്നു എന്ന കാര്യം സാധാരണ ജനങ്ങളിലെത്താത്തതും, എത്തിയാൽ തന്നെ അവർക്കതിനെ സമീപിക്കാനാവുന്ന യാതൊരു സംവിധാനവും ഇല്ലാത്തതും ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും പരാജയപ്പെടുത്തുന്നു.

ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ തെററുകളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാനും അവ പരിഹരിക്കാൻ വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കാനും വേണ്ടി നിയമിക്കപ്പെട്ട കമ്മിററികളുടെ [illegible] ത്തായിലെയോ മാത്രം വ്യക്തികളുടെ നേതൃത്വത്തിലായിരുന്നു. മാത്രമല്ല ഗ്രന്ഥാലയ ശാസ്ത്ര വിദഗ്ധരോ ആ രംഗത്ത് വേണ്ടത്ര പ്രവർത്തന പരിചയമുള്ളവരോ ആയിരുന്നില്ല അധികം പേരും. അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കൽക്കത്തയെയും സമീപപ്രദേശങ്ങളെയും അല്ലെങ്കിൽ ഒരു നഗരത്തെ സേവിക്കുന്ന ഒരു വലിയ ഗ്രന്ഥശേഖരം എന്നതിലപ്പുറം ചിന്തിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. കൽക്കത്തയിൽ നിന്നും അങ്ങ് കാശ്മീർ വരെയും ഇങ്ങ് കന്യാകുമാരി വരെയും വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന അറുപത്തി ഏഴായിരത്തോളം ഗ്രാമങ്ങളും അവിടത്തെ ജനങ്ങളും കൂടി ഈ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ സേവനപരിധിയിൽ വരേണ്ടതാണെന്ന് അവർ കരുതുന്നില്ല. ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പ്രവർത്തന പദ്ധതികളും മററും ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിൽ വരുത്തുവാനുള്ള നാഷനൽ ലൈബ്രറി കൗൺസിലിനും തികച്ചും പ്രാദേശിക സ്വഭാവമാണുള്ളത്. ഇതൊക്കെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെയും ബാധിക്കുന്നു.

അനേകം ഗ്രാമങ്ങളുടേതായ ഭാരതത്തിൽ, ഗ്രാമീണർക്ക് പൂർണ്ണമായും, പിന്നെ നഗരങ്ങളിലെ സാധാരണക്കാരായ ഭൂരിപക്ഷത്തിനും തങ്ങളുടെ വിജ്ഞാന സമ്പാദനാവശ്യത്തിന് ഒരിക്കലും സമീപിക്കാനാവാത്ത, അവരുടെ അറിവിൽ പെടാത്ത, അവരെ കണക്കാക്കാത്ത, എന്നാൽ അവരുടെയും കൂടി അദ്ധ്വാനഫലം ഉപയോഗിക്കുന്ന കൽക്കത്തയിലെ ഗ്രന്ഥാലയം ഉപയോഗക്ഷമമല്ലാത്ത ഒരു വൻ ശേഖരമായി ഭാരതത്തിന്റെ ദേശീയ ഗ്രന്ഥാലയം എന്ന ലേബൽ പേറി നമ്മുടെ വിജ്ഞാന വിതരണ പ്രവർത്തനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ശ്രദ്ധേയമായ ഉദാഹരണമായി നിലകൊള്ളുന്നു.

ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതത്തിൽനിന്ന്

വാത്സല്യവും സ്വാശ്രയ

സൗഭാഗ്യവതി ശാരദാദേവി വർദ്ധാ മഹിളാശ്രമത്തിൽ അദ്ധ്യാപികയായിരുന്നു. അവർ തന്റെ മകന്റെ ആരോഗ്യത്തിൽ വളരെ ചിന്തിതയായിരുന്നു.

ഒരുദിവസം ശാരദാദേവി തന്റെ മകനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ട് ഗാന്ധിജിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു.

ഗാന്ധിജി ആ സമയം എന്തോ എഴുതുകയായിരുന്നു. നാലുപുറത്തും കടലാസുകൾ ചിതറിക്കിടന്നിരുന്നു. ചിലതിൽ ഉരുണ്ട കരിങ്കൽ കഷണങ്ങൾ പറന്നുപോകാതെ വച്ചിരുന്നു. അരികിൽ തന്നെ ഒരു പനവിശറി കിടന്നിരുന്നു.

ഗാന്ധിജി ശാരദാദേവിയുടെ മകന്റെ നേരെ നോക്കി വിശറി എടുക്കുവാൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചു. ആ കുട്ടി ഗാന്ധിജിയുടെ ആശയം മനസ്സിലാക്കി. കുട്ടി വിശറിയെടുത്തു ഗാന്ധിജിയെ വീശിത്തുടങ്ങി.

ഏതാനും നിമിഷം കഴിഞ്ഞു തണുത്ത കാററുകിട്ടിയപ്പോൾ ഗാന്ധിജിക്ക് മയക്കം വന്നു. അദ്ദേഹം ഇരുന്ന ഇരുപ്പിൽ തന്നെ തലയിണയിൽ ചാരികിടന്നു.

ഇതുകണ്ട് ശാരദാദേവി മകന്റെ കൈയിൽനിന്ന് വിശറി വാങ്ങി വീശിത്തുടങ്ങി. രണ്ടുമൂന്നു മിനിട്ട് കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗാന്ധിജി ഉണർന്നു. അദ്ദേഹം ശാരദാദേവിയെ നോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു അതൊരു